Peste ocean

— JURNAL DE BORD —

Patru Iulie. Sărbătoarea naţională americană

La răsăritul soarelui, chiar în clipa când muchea nurie se iveşte scânteind pe linia orizontului, la un semnal dat, se înaltă deodată, pe toată lungimea vasului, marele pavuaz: sute de flamuri colorate flutură în adierea brizei de dimineaţă. La unul din vârfurile catargelor fâlfâie măreţ drapelul înstelat al Statelor-Unite, iar la celălalt — culorile germane.

La ora zece toată lumea e pe punte. Echipagiul vaporului în ţinută de ceremonie. Comandantul german spune câteva cuvinte pe englezeşte arătând grav spre steagul american. Un fligornist dă un semnal lung şi fanfara bordului începe imnul american. Mulţimea flutură batistele şi nişte steguleţe improvizate. Un cor monstru de sute de voci acompaniază fără măsură, notele metalice cari vibrează prelungite în aer, până se pierd în largul oceanului.

Lângă mine doi tineri negri, eleganţi, complect în tenis alb, deschid nişte guri oribile cântând aprinşi cu ochii ţintă sus la drapelul american.

Un bătrân decorativ, c'o redingotă până la genunchi, se sui pe o estradă—primarul Filadelfiei care se întorcea dela Londra. Statură herculeană.... cap interesant... barbă albă şi coamă de leu bătrân. Vocea lui tunătoare domină larma mulţimei, forfotul maşinii şi zgomotul valurilor. Citeşte tare, cu ton biblic, **Convenţia,**—declaraţia de independenţă a Statelor-Unite şi părţi din Constituţia redijată de Franclin. Invoacă apoi solemn protecţia lui Dumnezeu pentru Marea Republică. Şi după ce aminteşte de Waschington şi Lincoln, se întoarce şi, c'un gest larg îndreptat spre mulţimea emigranţilor, pronunţă clar, în trei limbi, o francă declaraţie: **Noi suntem cosmopoliţi !...** O rasă superioară a ieşit din măduva tuturor celorlalte rasse... esenţa tuturor energiilor omeneşti şi-a găsit loc în pământul făgăduinţei... cu braţele deschise marea naţiune îi primeşte pe toţi pentru a-i face cetăţenii unei patrii noui şi binefăcătoare...

De sigur, mulţi nu înţelegeau cuvintele rostite, dar toţi urmăreau emoţionaţi elanul apostolic al vorbitorului, care încheie c'un gest hotărît, arătând sus spre drapelul înstelat—emblema patriei—care fâlfâia maestos deasupra capetelor, în mijlocul oceanului.

Un grup de fete, cu steguleţe prinse în corsaje, începu să intoneze imnul naţional: **flag of the free.**

Drapelul oamenilor liberi, salutul
nostru îţi aducem ţie !
Pe ocean ca şi pe tărm tu fâlfâi mai
mândru decât toate celelalte,
Lozinca noastră să se înalţe tot mai
sus şi fără încetare :
„Unire şi Libertate acum şi
în totdeauna" !

Noi, cei din grupul latin, ne ţineam retraşi urmărind de departe desfăşurarea solemnităţii. Doctorul italian, care ascultase cu mare atenţie discursul Americanului, începu:

— N'am putut înţelege nici odată natura patriotismului american. Cum pot emigranţii, moleculele acestea umane, mobile, disparate şi flotante, să se modifice ca să formeze o massă omogenă, o conştiinţă comună, o naţie distinctă cu noţiunea de stat şi patrie? Cum pot fi cosmopoliţi şi patrioţi în acelaş timp ? Cum pot emigranţii, care urmăresc politica din ţara lor de origină, să fie în acelaş timp şi buni patrioţi americani ?

— E drept,— răspunse profesorul belgian care stătuse cinci ani în America,— că emigranţii au două patrii, dar asta numai în prima generaţie. Copiii lor se americanizează de mici. Un sociolog figura foarte bine patriotismul nostru c'un cerc care are un centru, iar patriotismul american cu o elipsă cu două focare. In ţările noastre bătrâne ideia de patrie e aşa de veche, în cât se pierde în negura mistică a vremii. In America apare în lumina proaspătă a prezentului, căci cetăţenii ei n'au orizont istoric. Trăesc din prezent şi mai mult încă din viitor. Pentru ei misterul nu-i în urmă, ci înainte. Cu drept cuvânt s'a zis de multe ori că America e în primul rând o societate mare economică şi în al doilea rând o societate politică şi istorică.

Tot scriitorul de care vă vorbeam a comparat patria, aşa cum se înţelege în Europa, cu o mamă foarte bătrână, care ne-a dat sângele şi laptele ei—venerată şi adorată dintr'un instinct de aceiaşi natură ca religia şi superstiţiile ei. Simţim datoria s'o servim şi să ne jertfim viaţa la nevoe, fără să ne gândim dacă nu avem mai multe obligaţii decât avantaje dela ea. Pentru Americani, patria, Marea Republică, este ca o femee tânără bine înzestrată, luată de curând în căsătorie. Pentru ei patria este un cadru de activitate. Patriotismul american nu-i concentrat, nu cere o abnegaţie. Este mai mult o exaltare a egoismului, un fel de orgoliu care se confundă cu sentimentul superiorităţii şi al forţii. Un patriotism burghez care nu porneşte din imaginaţia şi poezia trecutului. E datorit unui spirit public, viguros şi clar al prezentului şi al faptelor. Salvarea statului nu-i decât salvarea intereselor. In patriotismul lor Americanii au orgoliu şi iluzia unei mari misiuni în lume: tipul unei societăţi noui, o mare democraţie înţeleaptă, puternică şi înfloritoare.

* * *

După amiază se organizează pe bord obişnuitele jocuri marinăreşti. Se formează în pripă un comitet care strânge banii pentru premii. Fanfara ne ameţeşte numai cu arii americane. Zgomot asurzitor, râs şi veselie nebună. Grotească distracţie americană de bâlciu. Ghiduşii, jocuri copilăreşti şi brutale: cursa în saci, fuga într'un picior, ochiul porcului, prinderea raţelor, bătaie cu perne, lupte de box...

Americanii, chiar cei bătrâni, şi unii cari păreau c'o zi mai înainte foarte gravi, se tăvălesc de râs. Mulţi îşi desbracă haina şi, numai în vestă, se amestecă în jocuri şi iau parte cu toată inima. Un American, personaj marcant, scurt, bine legat, c'un cap de buldog, a trecut dela bătaia cu perne direct la box c'un marinar german. Un cârd de fete sburdalnice, prinse în lanţ, aleargă nebunatice pe punte şi prind la mijloc pe tovarăşul nostru de masă, tânărul şi oacheşul italian. Atât aştepta şi el: să fie răpit de nimfele americane.

Bufetul e bogat. Alcoolul, sub diferite forme, curge în valuri.— înfierbântând capetele care se întrec în pareri din ce în ce mai mari. Căci senzaţia riscului e un excitant violent, necesar naturii combative a Americanului. Clasele s'au amestecat. Totul e permis azi—singura zi de sărbătoare naţională, pe care o au Americanii în cursul unui an.

Seara luminaţie şi bal pe punte. Timp admirabil. Valuri mici, pe care transatlanticul nici nu le simte în mers... Puntea-i transformată într'un imens salon de dans. Lumina electrică, în ghirlande de lămpi multicolore, aruncă scânteind şerpi de foc pe oglinda tremurătoare a apei. Reflexul lor schimbă horbota de spumă a valurilor într'o cascadă sclipitoare de pietre preţioase. Cerul e fără lună şi colosul plutitor, scăldat într'o bae de lumină, îşi tae calea spintecând masa neagră a întunericului dintre cer şi apă.

Lume multă. Eleganţă, lux, toalete foarte decoltate şi prea multe bijuterii. Pieptănături extravagante. Picioare enorme. Braţe vânjoase încing talii svelte, şi câte o palmă mare, răşchirată, apasă greoiu în vârtejul dansului, spatele abia acoperit de un fulard transparent. Câteva Americane sprintene, elastice, prin care trec parcă acordurile orhestrei ca nişte curenţi electrici, se agită dansând aşa de nebunatic în cât scandalizează cumplit pe tovarăşul nostru, bătrânul inginer spaniol .

—Ce dansuri lubrice, zise el înăcrit, ce frivolitate la Americanele astea. Cum se deosebesc de femeile noastre din Europa ! Nu au nici o măsură, nici o rezervă şi nici un şic. Priviţi cum sunt îmbrăcate. Nici una nu are simţul culorilor. Cred că femeile aceste au sângele cald, dar inima rece.

— La noi,— îi răspunse surâzând Belgianul,— sunt multe femei care au şi sângele şi inima rece, căci nu caută decât deliciul şi triumful vanităţii. Ştii care-i deosebirea dintre o femeie americană şi una europeană ? Cea dintâi se compromite fără să cadă, cea de a doua cade fără să se compromită....

Pe când stam deoparte schimbându-ne părerile în surdină, observăm că unele doamne foarte elegante băteau tactul fredonând ariile cântate de orhestră. Iar o blondă fină, c'o diademă sclipitoare în păru-i oxigenat, fluera tare fără nici o jenă.

— Incepem să cunoaştem moravurile americane, chiar din mijlocul Atlanticului, înainte de a pune piciorul pe pământul noului continent,—spuse cu răutate Spaniolul.

In cadrul uşei din spre salonul de muzică se ivi o siluetă graţioasă. Instinctiv ne îndreptarăm privirile spre acea apariţie strălucitoare. O brunetă cu părul buclat bătând în albastru, cu ochii lucitori ca agata neagră. Un colier de perle îi tremura pe gâtu-i de fildeş, pe când păşea graţios mlădiindu-şi trupul înşărpuit armonic pela şolduri de o esarfă azurie. C'un zâmbet dulce şi senin, care-i lumina trăsăturile nobile, traversă maestoasă puntea şi se aşeză, c'o siguranţă şi măreţie de regină, tocmai în capăt, aproape de noi, alături de cea mai urâtă femee de pe vapor : o Americană, dintre cele fără sex, un fel de mucenică uscată, îmbrăcată în negru, c'o discretă horboţică albă la gât. Părul de cânepă deslânată, ochii de smalt albastru spălăcit, şi trupul ca un cuer. Pe vapor i se zicea sfânta. Era o propagandistă din ordinul **armée de salut.** O văzusem în timpul zilei împărţind biblii printre emigranţi.

— Ce contrast, — începu din nou Spaniolul, — cu drept cuvânt s'a zis că o femee urâtă e totdeauna mai urâtă decât un bărbat urât. Mă prind că splendoarea aceia de femee, care s'a aşezat alături de sfânta, nu-i Americană. Trebue să fie o latină. Ce nobleţă! Ce armonie în toată fiinţa ei.

Pe când stam în contemplaţie veni între noi, gâfâind, oacheşul Italian pe care-l istovise la dans Americanele trecându-l dintr'o mână în alta.

Toţi trei deodată îi cerem informaţii asupra frumoasei necunoscute.

Italianul pufni de râs şi ne trase mai înapoi ducându-ne la marginea bordului.

— E o cocotă! Asta a făcut furori iarna trecută la Nissa. A fost lansată de un director de bancă de la Paris. După ce l-a tocat bine, s'a încurcat cu reprezentantul fabricelor de locomotive Balldowin din Filadelfia, care venise pentru câteva zile la Monte-Carlo.

E foarte interesant cazul. Cu toate că **Yancheul** i-a pus milioane de dolari la picioare, ea nu poate să uite pe primul ei tip, amantul de inimă, un mic funcţionar de birou. Acum se întoarce dela Paris şi-l aduce şi pe dânsul la Filadelfia, unde i-a făcut şi lui rost într'o mare întreprindere industrială.

Bătrânul Spaniol a rămas pe gânduri ciugulindu-şi bărbuţa lui albă afumată; iar Belgianul, mângâindu-şi o musteaţă sură, a încheiat foarte serios:

— Oricum, din partea ei, găsesc că e foarte frumos.

Ne-am despărţit. Tovarăşii mei s'au îndreptat spre cabinele de culcare.

Singur, am apucat spre proră, să pot privi în lung puntea feeric luminată.

Ce impresie ciudată îţi face un bal în mijlocul Oceanului ! — Suntem aproape pe acelaş meridian pe care s'a înecat Titanicul, doar cu câteva grade mai jos. — Atmosfera asta îmbibată de-o voloşie ameţitoare, setea nebună de viaţă şi agitarea asta are parcă ceva sinistru, profund emoţionant.

Strâns înlănţuite, părechile, se învârtesc în văpaia sclipitoare a punţei şi, uneori din fugă, câte-o privire cade şi dincolo de bord, pe negrul luciu al valurilor înşălătoare ce bat nepotolite coastele vaporului în mers. Ochii se închid o clipă c'un scurt fior, şi efemerele părechi se strâng zburând înainte prin nimbul de lumină, ameţiţi în vârtejul dansului, ca să înşele gândul ce stă la pândă în umbră undeva.

Nimeni nu vrea să mai gândească. Simţind sub tălpile picioarelor puntea de lemn solidă, fiecare aleargă îmbătat să soarbă clipa fugătoare ce-l ţine suspendat în golul fără margini dintre ocean şi cer.

Pe când vaporul — imagina vieţei — înaintează mereu, gonind fără răgaz pe spinarea încovoiată a valurilor, prin haosul nopţei oarbe.

JEAN BART

Estetica tinerilor

Literatura, de când este, poartă în deobşte mutră de om stătut, de multe ori chiar bătrâncioasă. Nici farsa chiar nu-i specific tânără, necum copilăroasă. Iar sufletul tânăr e arătat aşa cum şi-l aminteşte omul copt. Egal dacă au fost destui literaţi care au murit fără să împlinească treizeci de ani: gândul şi vorbirea lor steteau tot sub mască şi veneau printr'un *porte-voix* cu ton şi caracter grav, sau cel puţin „înţelept", deci matur ori bătrân chiar.

Pasionalitatea unui Musset nu-i precis şi specific tânără în expresia ei. Tinereţea o introduc în opera poetului criticii şi publicul, extrăgând-o din datele reale asupra omului.

Pare ciudat că a trebuit să treacă atâta vreme pentru ca poezia să scape de tutela dascălilor, laici sau preoţi, pe mâna căror a trăit ea, de când se ţine minte. Sacerdotal şi magic mai întâi, pe urmă retoric, dar deopotrivă netânăr a fost, în esenţa lui, stilul poeziei până dăunăzi. Incercarea lui Sainte-Beuve de a scrie poezie familiară şi cotidiană, n'a ajuns decât să transpună în gamă burgheză, deci tot în registru serios, vechea vorbire poetică. Şi nu mai socotim aici sărăcia mijloacelor fireşti în poezie ale acestui autor.

Se soleil est monté sur son vélocipède
Il court les routes de l'Europe
Les gens ouvrent les yeux pour le voir
Alarment la campagne
Et les laitiers sonnent le tocsin des villes
L'herbe sent l'amour des voilettes
Lui monter à la tête
Mais avant de partir pour la mer
Les petits ruisseaux roses
Vont faire pipi derrière les framboisiers.

Cu virtutea proprie artistului face Ivan Goll poezie nouă pe tema dimineţii şi a răsăritului; şi doar „ideia" ar părea aproape imposibilă prin întrebuinţarea ei prelungă pân' la stupiditate. Dar nu pentru această virtuozitate de geniu mă interesează aceste versuri, ci fiindcă în inventivitatea isteaţă şi candida impertinenţă cu care e aici dată peste cap tradiţionala gravitate numită „poetică", apare neîndoielnic arta băieţească de care vorbim. Surprizele aruncate în acele versuri cu subtilă farsă sânt o întâmplare artistică ce opreşte în loc atenţia literară, lenevită în cămara cu aier greu a estiticelor cărturăreşti. Gustul şi înţelegerea noastră estetică se lasă pe nesimţite în somnolenţă scolastică; şi surprinse şi amuzate se trezesc ele în muzica diavolesc inteligentă din *Potoniakul* lui Cocteau, din *Choléra* a lui Delteil, ori chiar din *Mon plus secret conseil.* al lui Valéry Larbaud. La acest din urmă structura exterioară e mai apropiată de obiceiurile oricărui cetitor normal. Dar înţelesul este exclusiv tineresc şi specific băieţesc. Astfel bucata este cu deosebire potrivită să iniţieze în gândirea tinerilor, ca să putem înţelege estetica lor.

Acum însă eu vreau să spun cum într'o carte mai veche a lui André Gide se arată, fără forme prea eclatante, revoluţia pe care spiritul specific adolescent o provoacă în literatura europeană.

* * *

Despre *Paludes,* din seria Sotiilor, spune Gide însuşi, în dedicaţie: *cette satire de quoi?*

Şi aşteaptă dela public să-i explice ce a scris. Partea inconscientului sau „a lui Dumnezeu", dă valoare unei cărţi. La urmă e o „tablă a frazelor celor mai însemnate", dintre care Gide singur alege două: *Il dit: „Tiens! — Tu travailles!"* Şi *Il faut porter jusqu'à la fin toutes les idées qu'on soulève.* — Apoi lasă loc alb, cu rugăminte să noteze fiecare frazele pe care le va alege.

Eu am însemnat: *Paludes c'est l'histoire du terrain neutre, celui qui est à tout le monde. — Le père fait des écritures; la mère tient la maison: un grand garçon donne des leçons chez le autres... Il y a aussi la cuisinière... La femme s'appelle Ursule... Et remarquez bue tous, ils font la même chose exactement tous les jours. — J'habite les bas-fonds et ne songe pas trop à me hisser sur les collines.— L'homme normal* (ce mot m'exaspère), *c'est ce résidu qu'après la fonte où les particularités se subtilisent, on retrouve au fond des cornues. — Je ne comprends pas ce que vous voulez dire avec votre plus ou moins de poésie.*

Cartea are format de buzunar; pagina albă s'a umplut... Evident, alegerea mea dovedeşte exces de curiozitate teoretică. Instinctiv am căutat sistem în fantaziile lui Gide, ingenioase, profunde dar colorate şi dramatice. Excesul meu însă a fost încurajat de dânsul. Are prefaţă şi dialog filozofic; iar la urmă provoacă d'adreptul să fixezi „les phrases les plus remarquables". Dacă mă apăr de această ispită ideologică, aleg altfel:

Entre tous, les grands paysages plats m'atirent, — les landes monotones, — et j'aurais fait de longs voyages pour trouver des pays d'étangs, mais j'en trouve ici qui m'en tourent. — Je suis Tityre et solitaire et j'aime un paysage ainsi qu'un livre qui ne me distrait pas de ma pensée. — Parfois à la surface des eaux croupies s'étale une irrisation merveilleuse... la pellicule qui s'y diapre est formée de matières décomposées. — Paludes, c'est l'histoire de l'homme couché.

Din nou cad în acelaş păcat. Fraza din urmă e ideologică.

Gide, probabil, arată atât de clar scheletul abstract al satirei sale, tocmai pentru că povestirea îl ascunde, iară şi iară, cu atât de nouă şi delicată măiestrie. — Bătaia de joc superb potolită se amuză cu impertinenţă amabilă şi genială. Peste tot, şi prin toate, circulă febril şi uşor incoherenţa detracării. Cu ea artistul se joacă şi neîndurat infiltrează monotonia atotputernică, basul urât al mediocrităţii lucrurilor şi oamenilor. Sonoritatea aceasta ternă crud accentuată prin sclipiri poetice, pătrunde bolnăvicios. Râsul ştrengarului inteligent se înverşunează până a te apropia de spaima surdă din pragul dezolării.

Pamflet poetic al mediocrităţii şi monotoniei fundamentale, Paludes nu-i o recostumare a uzatelor furii romantice contra burghezului, cu atât mai puţin a foiletonului pesimist à la Maupassant. E gândul şi vorba nouă a unui artist care priveşte cu ochii şi spiritul, dar mai ales cu râsul tânărului. Un gust original, aspru şi răcoros, se strecoară din autoironia cărţii. In ea răsună lipsa de grijă şi veselia băiatului care ştie, profund, că se amuză şi se va amuza, că şi din exasperări şi din tristeţe tot râs va scoate, de ar fi şi nervos câteodată. Gide amestecă melancolii şi iritaţii pesimiste cu veselie genial copilăroasă. *„On a dit que je cours après ma jeunesse. Il est vrai. Et pas seulement après la mienne".*

Nu ştiu cum înţelege Gide însuşi această mărturisire. Mi se pare că aici nu se potriveşte rău.

Anatole France, criticul cu laude neprevăzute, zicea: *Je n'imagine pas, par exemple, qu'on ait jamais pu être plus intelligent que Mr. Paul Bourget...* — De laude neprevăzute îl fac vinovat pe un om care judeca astfel acum cinzeci de ani. Mă fac singur vinovat, fără îndoială, de subiectivism necumpănit. Dar un subiectivism face cât altul: eu cred astăzi tot atât de dogmatic despre Gide, cum credea el despre Bourget, atunci. Cinstit: nici asta nu mi-e destul. On n'a été vraiment intelligent que de nos jours. Doar şi inteligenţa e supusă vieţii istorice. Şi cei vechi ne par, aproape fără deosebire — „naivi" politicos vorbind. Acest prejudiţiu e viţal şi e al tinereţii.

Spiritul şi sufletul tinereţii ne impune astăzi legea estetică. Poate şi pe cea morală şi politică. Curajul nepăsării răzvrătite şi voioase e semnul momentului.

PAUL ZARIFOPOL

In baltă

S'a deşteptat din somn întreaga baltă
Şi ziua stinge stelele pe rând.
Şi păsările toate la un gând,
Sbucnesc din păpurişul ce tresaltă.

Pe un căluţ în drum un om răsare,
Zicând un cântec vechi şi trăgănat.
Crai nou a'ncremenit privind mirat
Un uriaş bujor ce creşte'n zare.

* * *

Se pârjoleşte stuful de căldură,
Cu foc împroaşcă soarele bălan.
Răsun'un ţipăt straniu de bâtlan,
Din zare vin de-avalma nori de sgură.

Tăcere grea pe baltă s'a lăsat,
Doar vântu'n păpuriş strecoară şoapte.
A licărit ca un amnar în noapte,
Şi'n depărtări văzduhul s'a surpat.

Radu Boureanu

Insectele cântătoare în Japonia

D. Wilmatte Cockerelle observă în „Nature Magazine" că Japonezii iubesc mai mult decât orice alt popor frumuseţile naturii. Ei ascultă cu mare dragoste insectele cântătoare pe care le cumpără anume din pieţele publice.

Numai la Tokio sunt peste cincizeci de negustori care vând insecte cântătoare. In unele regiuni se află târguri de noapte unde se desfac diferite feluri de aceste gângănii: greeri, lăcuste închise în colivii mititele, pe care le luminează alte insecte din familia licuriciului. Coliviile, au forme variate, lucrate de femei şi copii, sunt făcute din sârmă de aramă sau din rămurele de bambus. Unele au forma unei corăbii, altele a unei felinar sau a unei cutii, dar cel mai adesea ele înfăţişează căsuţe mici de bambus.

„Simţeam o plăcere de nespus să mă plimb pe străzi, în amurg, şi să ascult şuerături subţiri sau sunete suave şi argintii repetate într'un ritm insistent,— scrie d. Cockerelle. Şi, oridecâte ori mă gândesc la Japonia, aud iarăşi aceste delicioase insecte cântătoare".

Când oamenii de afaceri se duc în Capitală, ei nu uită să viziteze şi pe negustorii cari vând artiştii microscopici. Şi câte odată cumpără o colivie ce conţine un cântăret de neam rar sau necunoscut în locul celor de baştină. Ei îl duc la sute de kilometri depărtare pentru a veseli atât pe copii cât şi pe bărbaţii şi femeile din satul lor.

Nu rar să întâmplă să întâlneşti prin trenuri un japonez în ţinută europeană impecabilă, ducând o valiză foarte corectă, un frumos geamantan de piele şi.... o colivie cu insecte.

In fiecare an este o sărbătoare a insectelor cântătoare: se deschid toate coliviile şi muzicanţii închişi sunt lăsaţi în libertate, până ce frigul iernii pune capăt pentru totdeauna cântecelor lor vesele.

A. FRANCE

Cugetări

Numai femeile şi medicii ştiu cât de necesară şi de binefăcătoare e minciuna pentru oameni

Nevinovăţia e, cel mai adesea, o fericire şi nu o virtute...

Te răsvrăteşti când eşti învins ! Invingătorii nu se răsvrătesc niciodată...

Numai înţelepţii se înşeală !

Totul e tulbure în sufletele tulburate...

Impodobindu-ne voluptăţile, ne-am perfecţionat durerile.

In suferinţă e bucuria ! — o ştiu cei care se iubesc...

Lucrurile mici ocupă un loc mare în viaţă.

Nu ştim ce să facem cu viaţa aceasta, atât de scurtă, — şi mai vreţi o alta care să nu se mai sfârşească ?

A spune celace gândesc e o plăcere costisitoare, dar prea puternică pentru ca să renunţ vreodată la ea !...

Ordinea publică nu e decât violenţa organizată...

Gloria nu se dă decât celor cari o solicită !

Plictiselile sunt o mare distracţie !

Numai egoiştii iubesc cu adevărat femeile...

Fără ironie, lumea ar fi ca o pădure fără păsări ; ironia e veselia reflexiunii şi bucuria înţelepciunii...

Ce e patria? Un fluviu care curge: malurile-i sunt schimbătoare, iar valurile-i neîncetat altele...

E mai uşor să mănânci cu un gentilom decât să vorbeşti cu el...

Fie că ştim, fie că nu ştim, — vorbim ! Nu se ştie totul, dar se vorbeşte totul...

E de dispreţuit acela care, la nevoie, nu ştie să iasă din regula comună !

Nu e rău să trăeşti, ci să ştii că trăeşti. Răul, — e să cunoşti şi să vrei !...

(trad. G. S.)